

відносини та світове господарство. 2019. Вип. 23, Ч. 1. С. 135–140.

5. Шевчук К.І. Економічні інструменти управління ефективністю і конкурентоспроможністю виробництва (підприємства) Міжвідомчий наук.-тех. зб. «Будівельне виробництво».-Вип.63.-К.:БП НДІБП, 2018

5. Shevchuk K.I. Economic tools for managing the efficiency and competitiveness of production (enterprises) Interdepartmental Science and Technology. coll. "Construction production".-Issue. 63., 2018

JEL M21

ЄФРЕМЕНКО Володимир

магістрант кафедри

бізнес-економіки та підприємництва

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2617-0839>

КУЗЬОМКО Володимир

к.е.н., доцент, доцент кафедри

бізнес-економіки та підприємництва

КНЕУ імені Вадима Гетьмана,

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-7150-3439>

e-mail: efremenkoinfo@gmail.com

Volodymyr YEFREMENKO

graduate student

of Business Economics and Entrepreneurship

Department

e-mail: volodymyr.kuzomko@kneu.ua

Volodymyr KUZOMKO

Ph. D., associated professor

of Business Economics and Entrepreneurship

Department

of SHEE “Vadym Hetman Kyiv National

Economic University”, Ukraine

СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВО- МАЙНОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

MODERN DIRECTIONS AND METHODS OF DIAGNOSTIC FINANCIAL AND PROPERTY STATE OF THE ENTERPRISE

Анотація: У статті досліджена така категорія як фінансово-майновий стан, її значення в діяльності підприємства. Критично оглянуті ключові напрями діагностики фінансово-майнового стану підприємства. Висунена пропозиція щодо адаптації закордонної методики діагностики фінансово-майнового стану підприємства.

Ключові слова: фінансово-майновий стан, фінансова стійкість, діагностика, платоспроможність, ділова активність, стан активів, ліквідність, ефективність.

Abstract: The article investigates such a category as financial and property status, its importance in the activity of the enterprise. The key directions of diagnosing the financial and property condition of the enterprise are critically reviewed. A proposal has been put forward regarding the adaptation of foreign methods of diagnosing the financial and property status of the enterprise

Keywords: financial and property status, financial stability, diagnosis, solvency, business activity, asset status, liquidity, efficiency.

В сучасних реаліях ефективне функціонування та розвиток підприємства вимагає постійного аналізу та контролю сукупності показників, що відображають наявність, ефективність формування та використання його фінансових та майнових ресурсів, існуючих та потенційних можливостей. Підприємствам задля того, щоб знизити негативний вплив зовнішніх та внутрішніх чинників на їх господарську діяльність та запобігти можливому

банкрутству, важливо правильно діагностувати свій фінансово-майновий стан та впроваджувати заходи для його покращення, адже він є одним з головних чинників підвищення ефективності функціонування підприємства [1, с. 126].

Проблеми діагностики та покращення фінансово-майнового стану підприємства знайшли відображення у працях таких вітчизняних і зарубіжних науковців, як: І. А. Гриджук, Ю. В. Демська, В. Ф. Доценко, К. С. Дяченко, Т. Л. Зубко, Т. Д. Косова, Т.Ю. Мельник, Л. М. Пилипенко, С.В. Свірко, А. Ю. Хорєва, О. В. Ярошевська, Р. Hasanaj, B. Kuqi, H. Nobanee, A. Proskokova. Однак питання удосконалення методичних засад діагностики все ще залишаються актуальними і потребують подальших досліджень.

Метою цієї публікації є критичний огляд основних напрямів та методів діагностики фінансово-майнового стану підприємства, розробка пропозицій щодо її удосконалення.

Фінансово-майновий стан підприємства можна трактувати як характеристику його фінансових ресурсів, матеріальних та нематеріальних цінностей, яка визначається сукупністю взаємопов'язаних показників, які показують поточну та прогнозу можливість достатнього фінансування господарської діяльності та її потенційний розвиток в майбутньому, оцінюючи при цьому діяльність підприємства не лише з внутрішнього боку - ефективності провадження господарської діяльності, але й з зовнішнього - визначення позицій підприємства на ринку, в галузі, регіоні тощо.

Проведення діагностики фінансово-майнового стану можливе шляхом розрахунку різноманітних показників, що найбільше корелюють з фінансовою стратегією, цілями та завданнями підприємства, враховуючи при цьому особливості галузі та пріоритети розвитку. Виділяючи основні напрямки діагностики фінансово-майнового стану підприємства, на нашу думку, варто звернути увагу на такі напрями, як: інвестиційний, що забезпечує вибір і реалізацію інвестиційних проєктів і пов'язаний з управлінням структурою, складом та обсягом активів підприємства; операційний, що пов'язаний з поточною політикою формування прибутку, управлінням фінансовими результатами діяльності, ефективним використанням фінансових ресурсів; фінансовий, що пов'язаний з управлінням пасивами, розподілом та управлінням фінансовими ресурсами.

На сьогодні існує цілий ряд методичних підходів до діагностики фінансово-майнового стану підприємства, що визначені та регламентовані національним законодавством України. В аналітичній практиці використання вітчизняних нормативних документів з питань оцінювання фінансово-майнового стану підприємства, на наш погляд, є досить проблематичним. Так, наприклад, за методикою проведення аналізу фінансово-господарського стану та інтегральної оцінки інвестиційної привабливості бізнес-структур необхідно обчислити показники на основі форм річної звітності, що склалися бізнес-структурами до запровадження Положень (стандартів) бухгалтерського обліку. При цьому ці показники зіставляються з критичними значеннями, які були визначені для закордонної практики та не є адаптованими до вітчизняних умов

господарювання, що ставить під сумнів результат такого порівняння. Також існує проблема невизначеності умов, при яких бізнес-структурам необхідно застосовувати методичний підхід, викладений, зокрема, в Положенні про порядок здійснення аналізу фінансового стану бізнес-структури, що підлягає приватизації. Саме тому спроби застосувати ці нормативні документи, що мають зазначені недоліки, як і закордонні моделі, які не були адаптовані до вітчизняних умов господарювання, можуть призвести до прийняття помилкових управлінських рішень менеджерами підприємств.

Ураховуючи важливість адаптації закордонних моделей оцінки та діагностики фінансово-майнового стану підприємств до вітчизняних умов господарювання, нами запропоновано удосконалити модель оцінки фінансової компетентності підприємства, розроблену Oztemel E. і Ozel. S. [2], пристосувавши її до вирішення завдань інтегральної оцінки фінансово-майнового стану підприємства. Зокрема, запропоновано, дотримуючись загальної логіки оцінки діяльності підприємства, викладеної зазначеними авторами, замінити показники, які характеризують фінансову компетенцію підприємства, найвагомішими для підприємства коефіцієнтами майнового стану, ділової активності, платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості, скорегувавши при цьому нормативні значення цих показників до середньогалузевих для конкретного підприємства.

Перевагою даної пропозиції є те, що такий підхід до оцінювання фінансово-майнового стану підприємства стає комплексним, адже аналіз охоплює всі ключові складові фінансово-майнового стану підприємства; гнучким, оскільки при розрахунку інтегрального показника можливе як корегування набору показників, так і коефіцієнтів їх значущості, виходячи з потреб та особливостей того чи іншого підприємства.

Отже, в сучасній ринковій економіці постійна діагностика фінансово-майнового стану підприємства є надзвичайно важливою для успішного ведення бізнесу, здатності забезпечувати функціонування і розвиток підприємства при збереженні фінансової стійкості та платоспроможності. При цьому актуальними є проведення подальших досліджень, спрямованих на удосконалення методичного інструментарію діагностики фінансово-майнового стану сучасних підприємств.

Література

1. Швиданенко Г. О., Дмитренко А. І. Бізнес-діагностика підприємства: навч. посібник. К: КНЕУ, 2013. 448 с.
2. Oztemel E., Ozel S. Financial Competency Assessment Model. *Journal of Business & Financial Affairs*. 2018. Vol.7, №317. URL: <https://doi.org/10.4172/2167-0234.1000317> (Last accessed: 20.09.2022).

References

1. Shvydanenko G. O., & Dmytrenko, A. I. (2013). Business diagnostics of the enterprise. KNEU. vol. 4. pp. 448.
2. Oztemel, E., & Ozel, S. (2018). Financial Competency Assessment Model. *J Bus Fin Aff*, 7(317), 2167-0234.